

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1079

16.11.2021

Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig

Lystbåt/fiskebåt

Brann – totalskadet båt – krav i anledning samme hendelse? – fal. § 8-1 (4).

Sikrede meldte skade i forbindelse med at hans bobil og båt ble totalskadet under brann i en lagerbygning. Selskapet avslo sikredes erstatningskrav og sa opp forsikringsavtalen grunnet uredelig brudd på opplysningsplikten under skadeoppgjøret. Selskapet var av den oppfatning at sikrede bevisst hadde gitt uriktige opplysninger om bobilens kjøpesum i den hensikt å få en høyere erstatningen enn det han hadde krav på. Selskapet avslo også kravet meldt under båtforsikringen, og viste til at det var et erstatningskrav i "anledning samme hendelse", jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Nemnda kom til at selskapet kunne avslå sikredes erstatningskrav da et erstatningskrav under båtforsikringen gjeldt et krav "i anledning samme hendelse" som kravet under motorvognforsikringen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under båtforsikring etter brann i lagerbygning.

Sikredes båt ble totalskadet i en brann i en lagerbygning den 29.10.20. Sikredes bobil ble også skadet i samme brann.

Selskapets utreder avholdt samtale med sikrede 3.12.20. Sikrede forklarte følgende om båten:

Det var en 21 fot Fjord ... Han var usikker på hvor lenge han har hatt den, men anslo ca. 15 år. Han har hatt den forsikret hos (selskapet) hele tiden. Han har ingen fotografier av båten. På spørsmål om hvor mye han betale for den var han også usikker og anslo ca. kroner 65- 70.000,-.

Tilstand

- Motor: B-20 Volvo Penta innenbords. Den første vinteren han lagret den kjørte han for lite kjølevæske gjennom den med den følge at den ene ventilen "satte" seg. Toppen ble derfor reparert av "Rally T.". (...) Ellers har han ikke gjort noe med den bortsett fra vanlig service, som han utførte selv.
- Kalesje: De brukte den som fulgte med båten. Hans samboer sydde imidlertid opp igjen alle sømmene på den og de byttet vindu bak. Dette ble gjort for 2-3 år siden.
- Lensepumpe: Den passet han på og den fungerte fint.
- Gulvet var nytt da han kjøpte båten. Baksete for øvrig var i skai.
- Skroget: Det var ingen feil på det og han foretok normalt vedlikehold på det.

Selskapet besluttet 23.12.20 å avslå erstatning og si opp forsikringsavtalen pga. uredelig brudd på opplysningsplikten under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Selskapet var av den oppfatning at sikrede bevisst hadde gitt uriktige opplysninger om bobilens kjøpesum i den hensikt å få en høyere erstatning enn det han hadde krav på. Selskapet avslo også kravet meldt under båtforsikring under henvisning til at dette var et erstatningskrav i "anledning samme hendelse", jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Selskapet innhentet en verdivurdering fra takstmannen den 4.6.21, hvor takstmannen ble forelagt to salgsannonser innhentet av sikrede. De to båtene var henholdsvis en 1982- og 1970-modell, og var annonsert til kr 90 000 og 95 000. Takstmannen uttalte følgende:

Reg. Nr. (...) , årsmoell 1975. Båt var utført med pantry, toalett og hadde Volvo B20 motor. I Følge eier hadde den en Volvo B-20 Bensinmotor, denne var blitt overhelt av en bekjent i løpet av siste 2 år. Båt ble også oppgitt av eier til å være en ca 1975 moell, noe eier også oppga når forsikring ble tegnet. Oppgitte annonser som eier refererer til er nyere båter med helt andre motorer. Ene annonse viser til båt med 8-sylinder bensinmotor, V8, den andre har 4-sylinder diesel motor. Båter med V8 Bensinmotor og med dieselmotor har en betydelig høyere verdi. Markedsverdi satt til kr 70.000,-

Takstmannen viste også til en salgsannonse for en båt som var annonsert til kr 79 999:

Denne annonse viser til tilsvarende båt men med større motor, denne har en 6-sylindret bensin motor men den eier hadde var 4-sylindret bensin.

Sikrede klaget til Finansklagenemnda 28.4.21.

Sikrede krever erstatning for skade på båten og avviser at han har brutt opplysningsplikten under skadeoppgjøret. Det kreves mellom kr 90 000 og 95 000 i erstatning for båten. Dette synes å være båtens markedsverdi i henhold til fremlagte salgsannonser. Takstmannens verdivurdering fremstår overfladisk da det kun er vist til båtens motor og alder. Sikrede har også krav på forsinkelsesrenter av erstatningen og dekning for saksomkostninger.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikredes uredelige brudd på opplysningsplikten under skadeoppgjøret for motorvognen medfører at sikrede mister ethvert krav i anledning "samme hendelse", jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Båten og bobilen ble skadet i samme skadehendelse.

Dersom sikrede har krav på erstatning for båten, er selskapets ansvar begrenset til båtens gjenanskaffelsesverdi. Takstmannen har vurdert gjenanskaffelsesverdien til kr 70 000. Takstmannen anser ikke de fremlagte salgsannonse som relevante, da de gjelder nyere båter med helt andre motorer.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om erstatningskravet under båtforsikringen gjelder krav "i anledning samme hendelse" som kravet under motorvognforsikringen, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Nemnda forstår situasjonen slik at selskapet ikke anfører at sikrede har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger under skadeoppgjøret for båten. Avgjørende for at selskapet skal være uten ansvar for skaden på båten er derfor at erstatningskravet er et krav i "anledning samme hendelse" som kravet under motorvognforsikringen, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Formuleringen "hendelse" betyr en begivenhet som skjer på en bestemt tid og et bestemt sted. Formuleringen "i anledning samme hendelse" må da referere til den hendelsen som utløste forsikringstilfellet dels under den forsikringen hvor sikrede ga de uredelige opplysningene, dels under den forsikringen som rammes av smitteeffekten.

En slik tolkning støttes også av NOU 1987:24 s. 177:

Sikrede mister ethvert erstatningskrav mot selskapet i anledning den aktuelle skadehendelse. Dette gjelder ikke bare erstatningskrav under den forsikring hvor sikrede har opptrådt uredelig. Er erstatningskrav under andre forsikringer i samme selskap utløst av samme skadehendelse, mister sikrede også disse krav

Nemnda viser også til Bull, Forsikringsrett, 2008 s. 610 hvor det heter at "Er brannforsikringen på huset tegnet under en annen forsikringsavtale enn brannforsikringen for innboet" og sikrede uredelig gir gale opplysninger om innboet, "vil han også miste sitt krav på dekning under

bygningsforsikringen for skaden på huset". Dette følger også av Rt. 1989 s. 950, men her var forholdet mer komplisert fordi to selskap var involvert.

Det avgjørende er derfor om de to forsikringstilfellene skyldes samme "skadehendelse". I den aktuelle saken er det en brann i lagerbygningen som har ført til brann i både båt og bobil. Brannen må da regnes som "den aktuelle skadehendelse" som fører til forsikringstilfellet brann dels under bilforsikringen, dels under båtforsikringen. Selskapet kan da avslå erstatning under begge dekningene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).